

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Šlechtický rod „**BOHDANECKÝ Z HODKOVA**“ vystupuje v historii českého státu jako tzv. starobylý či starožitný rod, což jej automaticky řadí k rodům zemské vyšší šlechty, tedy mezi chudší české panské rody, nástupce tzv. knížecích malých, či zemských baronů. Samotný prapůvod rodu však přesahuje dějiny české státnosti. Dohledatelné prakořeny rodu v geneticky mužské následnické linii nalézáme mimo české území, respektive území tzv. přemyslovského státu, a to na území tehdejší Svaté říše římské, ve Francích a v Bavorsku. Z bavorské pradomoviny lze ještě matně dohlédnout až do říše Francké, a dokonce až mezi Normanská hrabata. To je ovšem již temné období různých více či méně logických úvah v mnoha rovinách chápání té doby, přestože i pro toto období lze v zahraničí dohledat různě nesourodé materiály a podklady.

Původ rodu zlatého šraňku v červeném se tak odvozuje od jedné z mnoha vedlejších větví Babenberské říšské dynastie, od hrabat von Abenberg usedlých ve Francích, vesměs správců územních celků Nordgau a Radenzgau v bavorských Francích, fojtství Bamberg a hrabství Abenberg pod Norimberkem. Abenbergové tak přísluší k mladším větvím dynastie Babenbergů, kteří jsou primogenní větví dynastie Leopoldovců, tedy Leupoldingenů -gerů, pánu erbu zlatých či černých levhartů označovaných někdy za lvy, na zlatém, černém či modrém (erbovní figura, její barva ani počet nebyla nikdy ustálena) poli štítu. Leupoldingenové jsou pak mladší příbuzní Karlovců a ti mají své dynastické kořeny mezi normanskou šlechtou.

Díky těmto jen na pohled jednoduchým vazbám, tak můžeme krátce nastínit i některé vazby následné, ale i s daleko mladšími Bohdaneckými související. Podstatné bylo spříznění s valnou většinou evropských, v prvním tisíciletí panujících rodů a často s genetickou přízní z vlastního rozrodu. Šlo příkladně o rody z dynastie Sálské, Saské, Stauffské, s dynastiemi Zähringen, Zollern, Wettin, s hrabaty de Sponheim, de Frommen, de Diessen, von Walbeck, von Cham-Vohburg, von Hirscher-Sargans a tím třeba i s domem prapůvodně sasko-durynských pánů, pozdějších českých Přemyslovců, či domem stále bohatnoucích švábských Hohenzollernů, nebo tehdy ještě chudých hrabat von Habsburg a s mnoha dalšími rody západní Evropy.

1

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Mezi říšskými prapředky Bohdaneckých z Hodkova tak právem stojí takové veličiny jako Ernest I. Graf von Nordgau (803–865), Ernest II. Graf von Nordgau, Mrkgf. im Bayern (828), Leupold Graf Nordgau, Mrkgf. im Bayern (+904), ale třeba i jeho manželka Kunigunda von Swabia, Gräfin von Diessen (884–889), ovšem hlavně Arnulf I. Herzog Bayern von Babenberg (+937), vévoda bavorský, krátkodobý král a zakladatel Babenberské dynastie, případně i Leupold I. Mrkgf der Bayerischen Ostmark (976–994), Graf von Traungau im Sundergau im Donaugau. Velmi blízkým genetickým příbuzným byl i zakladatel tzv. mladších Babenberků, Heinrich I. Babenberg Graf von Schweinfurth Graf im Abenberg, případně znovu přímý praděd Berchtold von Swabien Herzog im Carinthia Graf von Radenzgau im Rangau Graf im Bamberg am Nordgau Graf von Wolfeld Graf von Schweinfurth etc. etc. etc. Mimo tyto osoby pak mezi nepřímými předky Bohdaneckých figurují i mnozí duchovní, příkladně Konrad Graf von Abenberg, arcibiskup salcburský, Reginhard Graf von Abenberg, biskup würzburgský, ale třeba i abatyše Stilla Gräfin von Abenberg, papežem blahořečená s titulem „Matka všech dětí“. Babenberkové a tím dílem i Abenberkové tak po delší období ovládali celé Bavorsko, či jeho většinový díl, založili Rakousko a byli jednou z dynastií, která formovala tvář Evropy a utvářela její dějiny. Již tím prapředci Bohdaneckých z Hodkova svým původem zcela přesahují rozměr chápání české šlechty, která i po přelomu prvního tisíciletí byla teprve vznikající a malou součástí evropských dějin, navíc z většiny tvořená mladšími větvemi rodů jinak usazených v říši samé.

Bohužel česká historiografie není po dnes schopna docenit význam těchto dějinných postav, a to jak z pohledu genealogického, heraldického, a tak i státotvorného, neb uvedená hrabata svým stářím a významem zcela přesahovala rozměry chápání dnešní české historie, dosud postavené vesměs na bájích a myšlenkách panslavistů a obrozenců 19. století.

Tolik tedy krátký exkurz do prehistorie rodu Bohdaneckých z Hodkova, který pro mnohého našince může být ohromující. Nicméně jde o prapůvod logický, přirozený a vcelku běžný, příkladně již proto, že ve skutečnosti vymřela jen Babenberská primogenitura a příslušníci mnoha vedlejších větví tak žijí i dnes. Jedno již že jde o generace dnešních rakouských svobodných pánů von Traun, pánů von Abensperk, von Emmemberg, hrabat von Kuehring či v Čechách

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Bohdaneckých z Hodkova. Na základě následnictví v mužské dědičné linii tak můžeme konstatovat, že příkladně v celé dnešní Evropě může žít klidně několik desítek či stovek přímých genetických potomků výše uváděných osob, a to již nikterak ohromující není, protože každý má nějaký původ. Šlechta má původ naštěstí více či méně dohledatelný, a tak snad jedině v tom ohromující.

Jedním z posledních panujících hrabat na Abenberku byl v eposu „Rek z Abenbergu“ minesengra Tannhäusera opěvovaný **Friedrich der Held**, kdys dědičný říšský Ministeriál a dědičný nejvyšší bamberský fojt, později urputný bojovník III. kruciáty, družník císaře, a nakonec excelentní turnajový rytíř. Jím však období říšských dějin předků Bohdaneckých z Hodkova nenávratně skončilo. Po smrti tohoto praděda Friedricha panství Abenberg vyženil **Konrad Graf von Raabs**, norimberský purkrabí a dále dokonce na dvakrát následní norimberští purkrabí, hrabata **von Zollern-Hohenzollern**, a tak na velmi malé a nedospělé siroty z mladší haluze Abenbergů nezbylo vůbec nic. Čekalo je tak jenom poručnictví, fraucimor, služba u dvora a pak dospělost s níž se již snoubila cesta do těch pro ně podivných Čech, vazalského říšského území, kdys přímo zvaného Německá marka.

Ještě čistě říšským předkem byl tedy onen Friedrich řečený Rek, **Ritter Friedrich der Held Graf von Abenberg**, křížák (+1199), který měl velmi blízko k císařskému dvoru. Příkladně v seznamu šlechty III. křížové výpravy figuruje hned ve druhém poli 14 hrabat a vévodů, hned za knížaty-biskupy a v rámci přímé císařské družiny. Jeho v mládí osiřelé děti, dvě dcery a syn, byly ponechány na pospas poručníkům. První dcera, ona v Čechách tajemná a slavná **Sibyla Gräfin von Abenberg** byla ještě v říši provdána za mladičkého vnuka přítele svého otce, o hodně let mladšího **Gottharda Freiherr von Schwangau**, ale v Čechách se později znovu provdala za pána **Przibyslawy von Krzizanov im Polná**, a ještě později za tchána své dcery **Zdislavy**, za hraběte a pána **Heinricha von Zzítav**. Sibyly mladší bratr, **Ritter Berchtold Graf von Abenberg**, (zavražděn 17. 12. 1250 v Praze na Juditině mostu) se také natrvalo usadil v Čechách. Hrabě Berchtold byl mimo jiné rádcem JMK Václava I. Přemyslovce s nímž se osobně znal z panoších let na císařském dvoře, byl pravděpodobně i krátkodobým prvním pražským komturem templářského řádu (což tehdy ještě regule řádu připouštěly) a jako první užíval erbovní figury zlatého šraňku na

3

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

J. M. Bohdanecký 1985–2008 All Rights Reserved. (část. korektura Z. B. 13. 5. 2017)

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

červeném štítu, tedy původní turnajový klenot otce i děda, který nahradil abenberský štít zlatých lvů či levhartů na modrém. Rod se Berchtoldem, Sibylou a jejich mladší sestrou **Hildegardou** po roce 1227 usadil v Čechách a do roku 1237 osobou Berchtolda v Posázaví, na královských výsluhách a řádovém území (to se později dostalo do rukou Řádu Německých rytířů), kde se až v šesté generaci (počítáno pro zjednodušení až od příchodu do Čech), slavně pasovaným rytířem **Johannem Gotthardem (Janem Buškem) zvaným Kropáč ze Zálešan etc.** (*1337 +1380), oddělila sekundogeniturní větev, pozdější **Mařanové**. Až dosud se rod nejvíce opíral o spříznění s mocnými Lichtenburky, když žil na okraji jejich dominia. V sedmé generaci se rod znovu výrazně rozdělil na další dvě nesouměrné pošlosti. Rozkošatělý rod pak v deváté generaci osobou **Heřmana zvaného Otrybec z Hodkova a na Bohdanci, Otrybech etc.**, přijal k polovici 15. století příjmení **Bohdanetzky** a ustálený predikát **z Hottkova**. Stejně tak dosavadní mařanovská sekundogenitura!

Ves Bohdaneč (u Zruče nad Sázavou), bývala klášterním majetkem, dílem majetkem jejích zakladatelů, což byl původně rod s původem v říši, v Čechách známý jako Kolovratové Zručský z Chřenovic, kteří zde založili ponejprv dvorec, který byl zván dle místa jejich prapůvodu, tedy Bádenska, jako dvorec „těch Bádenských“ – Badenetz, Badentz, Bodentz, Bohdanetz, Bohdanech, Bohdanec a konečně Bohdaneč. Proto také dle německého tz=c příjmení Bohdanecký a ne Bohdanečský. Spíše náhodou pak může být prisouzení názvu obce, později městečka, významu německého slova Boden – země, pole atd. O něco málo mladší Bohdaneč, pozdější Lázně, ležící dnes u Pardubic, s Bohdaneckými ani s původní Bohdanci nemají nic společného a jejich název se odvozuje nejspíše od fonetického zápisu německého označení lázní. Bohdanec, osada a dvorec u Jilemnice, souvisí s **Petrem ml. Bohdaneckým z Hodkova**, zetěm a dědicem majitele krkonošských dolů a vrchního důlního hejtmana království, **Kryštofa Gendorfa z Gendorfu**. Bohdaneč u Hradce Králové, dnes městská čtvrť Svobodné Dvory, dříve velká samostatná obec Bohdanecké Dvory vznikla v roce 1548, kdy zabavené městské dvory překoupil urozený rytíř a pán **Heřman Petr Bohdanecký z Hodkova a na Landšperku** a scelil je v nebývale rozsáhlé popluží s vlastní hospodářskou tvrzí, táhnoucí se od města až za probluzské lesy k Nechanicím. Tento majetek podědil jeho

4

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

prvorozený syn **Jindřich**. V rámci výčtu Bohdančí je pak nutno zmínit i Bohdaneckou Skálu u Jičína, která patrně souvisí s památkou na **Adama Abrahama z Hodkova**.

Desátou generací, **Heřmanem ml. Bohdaneckým z Hodkova etc.** (+ a. 1525) pak začíná konjunktura rodu v Posázaví a expanze na Kutnohorsko. Vlastní základní doménou rodu v Čechách jsou prvotně jen malá panství Pertoltice s hrádkem, Malešov s hrádkem, Bohdanec s hrádkem a dvěma tvrzemi, Hodkov s tvrzí, Suchdol s tvrzí, Jistebnice aj. Postupně však přibývají další. Během 16. století nastupuje jedenáctá generace, starší syn **Heřman Petr** drží různá menší či větší panství, Červený hrádek nad Poděhusy, kde vystavěl svůj první zámek, Hryzely, Suchdol, Hořice a prvotně i podíly na majetcích po otci a roku 1544 obratně získal rozsáhlé pernštejnské panství Landšperk ve východních Čechách. Zde se stal pánem nad třemi městečky a více jak 40 vesnicemi, na kterých rozvinul ve velkém obchod se sukem. Navíc přidal i Popovice nad Zlatým polem a další drobné statky na Hradecku, Bydžovsku a Vysokomýtsku.

Mladší bratr **Heřman Kuneš** zvaný **Bohatý** postupně získal a držel panství Žleby, kde rozestavěl nový renesanční zámek, Uhelnou Příbram, kde podnikal s uhlím pro kutnohorské hutě a mnohé z okolních panství a samostatných statků na Kutnohorsku, Čáslavsku i ve středních Čechách. Jeho mladší syn **Václav Heřman ml.** vystavěl zámek v Hostačově a hrádek v Bračicích, znovu držel Podmokly, Potěhy, ale získal i Hrádek na Kutné Hoře. Kunešovi vnuci přesídlili také do východních Čech. Třináctá generace získala panství Skály, Adršpach, Teplici, Lhotu Řešetovu, dílem Jasenici a podíly na většině okolních panství, a to skrze trojí příbuzenství s **Žehušickými z Nestajova**. V Adršpachu, Skalách a Teplici žlebští Bohdanecký vystavěli své nové zámky. Kunešova větev byla protestantská a vymřela po meči při výbuchu na Jičínském zámku roku **1620**, kdy zahynul hejtman královské komise, bývalý polní hejtman stavovského vojska z roku 1619, **Adam Abraham** i jeho poslední syn **Roslaw – Rohoslav**. Přežil jen Adamův vnuk **Hanibal ml. z Valdštejna**, jenž byl s dědečkem Adamem a strýcem Rohoslavem jako nezletilý panoš. Zajímavostí pak jistě je, že k úmrtí Adama Abrahama se vztahuje písemná informace, že k roku 1620 se počítalo již 900 let trvání rodu. Toto datum, smutně zpochybňováno, se však zdá být opravdu reálné, zvláště po genealogickém pátrání po prehistorii rodu. Je

5

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

totiž velmi pravděpodobné, že rodové knihy z 16. století pamatovaly daleko více než naše současné vědění, které přitom jmenovitě dokládá předky až do roku 803. Do roku 720 pak totiž zbývají jen maximálně dvě až tři generace. V této souvislosti je důležité poznamenat, že oproti jiným a dnes věhlasným rodům je rod Bohdaneckých a jejich předků rodem šlechtickým již v prvním tisíciletí, což vysvětluje mnohé souvislosti a zákonitosti platné po celé druhé i začínající třetí tisíciletí, tedy souvislosti, pro které nezasvěcení naší doby a na našem území nenachází opodstatnění a důvody.

Rodové majetky Žlebské mladší linie postupně vyženily či pohltily rodinné vazby s rody [de Waldstein](#), [Křinecký z Ronova](#), [Míčan z Klinštejna](#), [Dobrzenský z Dobrzenicz](#), [Straka z Nedabylic](#), [Schaffgotsch von Kinast](#), [Wostrovský ze Skalky](#), [Klusák z Kostelce](#) a dalšími. A to vše jenom pro to, že příslušníci starší Landšperské linie již nebyli patřičně majetní a v patřičném postavení a nemohli se majetků přízně právně ani osobně ujmout. Smutnou úlohu však hrála i neústupnost ve vyznání a rodinné tragédie. Podstatným faktem však bylo, že žijící paní Bohdanecké byly po právu i krvi přímé a v řadě první dědičky, a tak se majetky této mladší Žlebské linie dostaly do rukou jejich životních partnerů a další přízně. Vrcholem sociálního propadu starší Landšperské linie však byla její nepřítomnost v zemi, pobyt v exilu, a tak se běhy věcí všedních děly bez jejich moci.

Petrovi potomci roku 1564 na žádost Pernštejnů odprodali Landšperské panství zpět a zisk byl rozdělen mezi všech 10 Petrových dětí z jeho dvou manželek, tedy sedm synů a tři dcery. Ti a jejich potomci později hospodařili již jen na drobných statcích Dlouhá Třebová, Popovice, Bohdanec u Hradce Králové aj. ([Heřman](#), [Purkart-Šraněk](#), [Petr IV.](#), [Purkart ml.](#), [Kryštof](#), [Jindřich](#), [Jindřich Petr](#), [Jan](#)), v Hradci Králové ([Jiří Felix](#), [Jindřich Petr](#), [Jan](#), [Albrecht](#)), ale i na vyženěných velkostatech v Podkrkonoší, Žaclěř, Vrchlabí, Grinsdorf ([Petr ml.](#)), či na drobných majetcích v kraji Chrudimském a na Vysokomýtsku, na velkých hospodářských dvorcích a ve městech ([Jindřich](#), [Petr](#), [Tomáš](#), [Dalibor](#), [Šimon](#), [Štěpán](#)).

Tato starší linie zvaná Landšperská byla katolická, později svým vyznáním velmi umírněná a ke konci 16. stol. utrakvistická a dílem dokonce českobratrská.

6

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Po jednoznačné ztrátě majetků ke konci 16. století se jednotlivé haluze této linie stáhly do měst. 14. generace měla moc již jen investovat do vzdělání na vysokém učení (**Mistři Jan, Jiří Tychistes, Martin Tychistes**); Tychistes = Šťastný = Felix. Tato generace však přichází o poslední šlechtické majetky a haluz mirovického rektora **Mistra Jana Bohdaneckého** ve své 14. a 15. generaci odchází do exilu, na staré obchodní zastávky, majetky praděda Heřmana Petra „Landšperského“ v Pomořanech, do Göttkendorfu a Elblagu. Bohdanecké Dvory u Hradce nad Labem, které později znovu vyhořely, nakonec jako opuštěné propadly do správy královehradeckého císařského rychtáře, když **Mistr Johann** odešel i se synem **Johannem Friedrichem II.** do exilu. Do exilu však odchází i **Tomáš** ze 13. generace, a to se synem **Šimonem**. Poslední tři domy ve městě Hradci, kde celý rod průběžně držival domů celkem osm, pak během třicetileté války vyhořely.

Obě primogenní rodové linie po celé předbělohorské období držely také několik domů v Praze, Kutné Hoře, Kouřimi, Novém Městě nad Metují, Vysokém Mýtě, Chrudimi, Mirovicích, Litoměřicích aj., pochopitelně pak v městech a městečcích na svých vlastních panstvích, viz Česká Třebová, Ústí nad Orlicí, Jablonné. Žleby, Příbram atd. Do prvního desetiletí 17. století členové rodu zastávali různé úřady královských kastelánů, krajských hejtmanů, purkrabích, vojenských hejtmanů, sudích, přisedících sudích, či královských sekretářů, královských výběřčích, školských rektorů a městských písařů. Rod se ale původem stále řadil k oné chudší venkovské vrstvě starého českého panského stavu, tj. mezi zcela nezávislé, specificky české, svobodné urozené vládky. Fakticky mezi střední vrstvu šlechty, vrstvu chudých starých panských rodů, které svým stářím, původem a vždy i majetkem jednoznačně přesahovaly význam a možnosti tzv. nižší šlechty, prostých šlechticů – všech svobodníků, slovných panoší a vládk, potažmo statečných rytířů, neb ti všichni byli vždy něčí manové-vazalové. Jen v pravdě urození od nepaměti byli opravdu svobodní a poddaní jen svého panovníka a nikoho jiného, proto pro ně v Německu platil titul Freiherr – svobodný pán, česky baron, latinsky Liber Baro, což v Čechách platilo jen pro vysokou, velmožskou šlechtu, tedy tzv. královské barony a dříve i menší, zemské barony. Bohužel počátkem 17. stol. byla Landšperská linie z pohledu šlechty již téměř nemajetná, a tudíž o nějaké majetkové sounáležitosti s panským stavem nebylo ani řeči a Žlebská linie oplývala jen majetky hodnými

7

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

bohatých příslušníků rytířského stavu. Sekundogenitura Mařanů pak držela jen drobný majetek, a to až do svého vymření po meči a později po přeslici.

Bohužel vnímání předbělohorské titulatury je již po tři století velmi špatné za což mohou obrozenecké fixe a báje neuváženě připodobňované a srovnávané s příklady vskutku slovanských zemí. Navíc je titulatura často obracena na ruby i z pohledu dějinného-časového a v základu vychází z posudků autorů původem nepatřících ani do sféry západní evropské kultury, či jen úředníků kteří s obtížemi posuzovali to, co sami neznali a neprožívali. Příkladem takového grandiosního omylu jsou třeba vpravdě jen neoficiální, necyklické šlechtické tituláře a erbovníky, které byly jenom soukromou iniciativou několika málo úředníků. V titulářích 16. století tak figuruje tzv. stav panský a rytířský. Jenomže stav rytířský tehdy právně ještě neexistoval, byl zažitý jen dle zobecnujícího názvu a nezahrnoval rytířstvo tak, jak si jej představujeme dnes. Tehdy tak mezi stavem panským nalezneme pány, kteří v době zápisu nedrželi osobní rytířský titul. V rytířském tituláři pak nalézáme seznam šlechticů z panského stavu i stavu tzv. nižšího vládyckého, kteří byli tzv. pasováni na rytíře. Povšimneme si pak, že prostí šlechtici, či nižší šlechtici bez rytířství nejsou uvedeni ani v jednom tituláři, a dokonce nemají titulář žádný! Přitom příkladně zápisy ze Zemských sněmů jasně hovoří o rozlišení šlechty na pány, urozené vladyky, urozené a statečné rytíře a dále na prosté šlechtice, slovutné vladyky a panoše, ve starších dobách ještě na zemany, svobodné rychtáře, svobodníky, dědiníky, nápravníky a dvořáky. Tituláře byly tedy jen dílčí prestižní a společenské, navíc velmi nekompletní kalendáře a aktivita zdaleka ne se vším obeznámených úředníků, a hlavně většinou úředníků nešlechtického, erbovního či jen prostého šlechtického původu! Předbělohorská stará šlechta se pak ani neměla potřebu kdekoliv zapisovat, dokonce to bylo pod její úroveň, zvláště pro šlechtu s říšským a vysokým původem. Proto o ní bohužel zvláště nezasvěceně psali jiní, jak je již v Čechách zvykem. Přesto podnes mnozí badatelé berou kusé informace plynoucí z těchto zdrojů za měřítko historického povědomí o filozofii života šlechty na území českého předbělohorského státu. Příkladně pán Bedřich z Donína při své cestě do Benátek roku 1607 ještě dělí tamní stavy jen na vladyky, měšťany a poddaný lid. Dokonce definuje:

8

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

J. M. Bohdanecký 1985–2008 All Rights Reserved. (část. korektura Z. B. 13. 5. 2017)

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

„Vladyky spravují krajiny, města a zámky obci poddané.“ Pro pána z Donína tak všechna šlechta obecně byla vládyckého stavu, tedy barony. Baron Tetaur z Tetova je svým vrstevníkem a také baronem Gendorfem z Gendorfu označován v listech znovu za urozeného vladyku. Urozené vladyky – původně zemští knížecí či nižší baroni však v Čechách prvotně stáli mezi střední vrstvou urozců, a dokonce slavný Vladislav III. Sepesz řečený Dracul je z pohledu slovanské kultury zcela běžně zapisován jako urozený vladyka, ačkoliv byl lenní říšské hrabě. Tolik jen několik málo příkladů k tomu, že zhruba do třetiny 16. stol. existoval jen stav urozených vladyk a statečných rytířů, bohatších či chudších pánů a stav slovutných vladyk-nobilitantů či prostých šlechticů. Tzv. zemané pak stáli na úrovni prostých panoší až svobodníků, či nobilitovaných erbovních měšťanů, jen s rozdílem, že žili na vsích. Častěji se pak tito drobní šlechtici tímto titulem označovali na Moravě. O drobotině jako byli svobodní dědiníci, nápravníci a pulpáni zde pak nemá smysl hovořit. Zhruba počátkem 16. století však došlo k výrazné diferenciaci urozců, a to na bohaté doslovné pány – velmože a chudší pány, ony urozené a statečné rytíře, jež se definovali do dvou šlechtických stavů, které ovšem nekopírovaly předchozí rozložení na šlechtu vyšší a nižší. Prostá a doslova drobná šlechta navíc velice rychle splývala s erbovníky a městským stavem vůbec, ale stále je možné dohledat i mnoho výjimek lpících na starém rozdělení. Na sněmech se však užívá výhradně nového dělení na pány a rytíře, potažmo vladyky a jedná-li se o drobné šlechtice či svobodníky, kteří jsou nyní zahrnováni také mezi tzv. rytířstvo, jsou tito zvláště uvedeni. Obecně pak platí, že v předbělohorské době 16. stol. jen málokdo věděl, kdo je opravdu kdo a jakého je stavu. Stále rozhodovalo hlavně stáří rodu, majetek, prestiž a moc. Dokonce i věk, kdy se ten který šlechtic kdekoliv podepsal, neb jako neplnoletý byl vždy jen panoše a třeba rok na to, jako plnoletý již pán či urozený rytíř, což je nutné brát bedlivě na zřetel. Degradace původních chudších urozců pokračovala v období pobělohorském, kdy zemští a královští velmoži snadno dosáhli k hraběcím důstojenstvím, a naopak urozené vladyky a stateční rytíři byli již definitivně uzavřeni ve zcela novém a oficiálním dědičném rytířském stavu, jenž se již odrážel v hierarchii říšské šlechtické titulatury, tak jak jí známe dnes. Tolik ve zkratce pro snazší pochopení obsahu této rešerše a jejího výkladu.

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Krátce po r. 1534 byl bratrům **Heřmanovi Petrovi a Heřmanovi Kunešovi JMC** Ferdinandem I. polepšen erb a před rokem 1542 znovu potvrzen starý panský stav, a to v souvislosti s redigováním a ochranou Hájkovy kroniky české a za služby císaři prokázané, a to v rámci mocenského nástupu císaře. Většina mužských členů rodu včetně **Heřmana Petra a Heřmana Kuneše** byla při svém dospění a dle zvyku pasována na rytíře a pak byla oslovoována jako Jejich Milosti, urození a stateční rytíři a dále též jako páni „z“ a „na“ což bylo a je podnes velmi zavádějící. Český tzv. velmožský titul barona nebyl v rodu již prakticky užíván, oslovení pán pan pak nenacházelo opodstatnění v míře majetku, a tak jej nahrazoval jej logický titul urozeného vladyky, respektive urozeného a statečného rytíře, milostivého pána, v případě obou nadmíru bohatých bratrů občas i titul vysoce urozeného vladyky. Generace **Heřmana Petra** a mladšího **Heřmana Kuneše** byla také asi nejúspěšnější generací rodu z Hodkova v Čechách všech dob. Příkladně **Heřman Petr** ovládal k roku 1545 zhruba 4000 poddaných a jinak jemu podřízených, tedy osedlých s rodinami, měšťanů, svobodníků i služných šlechticů s rodinami. Jeho mladší bratr **Heřman Kuneš** měl průběžně 2800 poddaných a jinak jemu podřízených, ale ovládal vlastní majetek v hodnotě cca 3 500 000 českých grošů, když jeho hotovost čítala k roku 1545 v čistém zlatě, stříbře a všech dostupných měnách cca 720 000 grošů českých! Proto byl také zván Bohatý a snad i proto oběma bratrům císař rád potvrdil starý panský stav. Bratři totiž svým majetkem jednoznačně převyšovali standardy nižší šlechty, která tehdy držela sotva pár vesnic s tvrzí. O obecně známých fiktivně nízkých příznáních berní pak není nutné hovořit. Bratři sice nadrželi žádné velmožské majetkové domény jako páni z Rožmberka, Pernštejna či rytířští Trčkové, ale i tak se tehdy řadili minimálně ke středně bohaté vrstvě šlechty, a právě tím k tehdejšímu chudšímu křídlu českého panstva 16. století. Bohužel následný vývoj měl již jen rapidně klesající tendence.

Příslušníci rodu byli také řádovými členy. V templářského řádu působil jako pražský komtur **Berchtold Graf von Abenberg**, v řádu sv. P. M. Jeruzalémské, u Německých rytířů, byl velkopreceptor **Berchtold jung. von Abenberg Graf von Gebzenstein**, který byl od mládí na příkaz otce na Gebzensteinu, mimo dosah Přemysla Otakara II., u staré přízně na výchově, a dílem i **Jan z Bohdance a Aleš z Bohdance** (neplést s Kolovraty Zručskými z Chřenovic). V řádu sv. Jana na

10

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Rhodu byl komturem na Orlově **Rattslaw řečený Řemdih z Malešova na Leštině a Zálešanech etc.** a v řádu ochránců Božího hrobu se nacházeli tajní papežští komoří **Adam st. z Hodkova a na Žlebích etc.** a jeho syn **Kuneš ml. z Hodkova na Skalách a Lhotě Řešetově etc.**

Původní sekundogenitura, později známá jako **Mařanové Bohdanecký z Hodkova** postupně dvakrát sklesla ze stavu až mezi prostou šlechtu. Prvotně přesídlila na Moravu a rozdělila se do tří linií. Mimo Mařany na vладыky **z Březí a na Rosíčce** a **France z Háje a z Březí**, tedy syny **Jana ml. z Čihošti**, a tak již dvě čistě moravské rodové haluze jež vymřely ještě do konce 16. stol., když je s původním rodem pojil jen rodový erb. Samotní Mařanové se až do svého vymření po meči **Janem Karlem Bernardem** roku 1727 řadili mezi vyhlášenou panskou a královskou úřednickou nižší šlechtu. Spříznění byli s mnoha rody vesměs nižší šlechty a erbovního stavu, př. **Janovskými z Janovic**, **Štíky z Paseky**, **Hošťálky z Javořice**, **Karly ze Svárova** atd. atd. Pro své tehdy nevšední úřednické kvality zastávali nejčastěji místa hejtmanů komorních, církevních i svobodných panství, prvotní generace však začínaly na postech písařů a správců u Pernštejnů, Šemberů a Lichtenštejnů (Pernštejn, Božkovice, Kyjov, Kardašova Řečice). Nejvýznamnější hejtmanská působiště byl Pernštejnské panství Pardubice, církevní Velehrad, komorní Kunštát, Slavatovská Telč, komorní Králův dvůr, Lobkowitzký Vysoký Chlumeč, komorní Přerov a Brandýs nad Labem). To již byli Mařanové většinou chráněnci hrabat Slavatů z Chlumu a dílem hrabat Černínů z Chudenic. Tato původní sekundogenitura v 17. stol problematicky a postupně získala novodobé potvrzení svého starého šlechtictví, nižšího vládyckého stavu (1639) a následně díky panskému rychtáři, urozenému **Friedrichovi III. Bohdaneckému z Hodkova a Beatrix baronce Křinecké z Hodkova** i rytířský stav starých rodin (1678). Tedy ve stejném roce, kdy **Lamingenové von Albenreuth** obdrželi svůj hrabský stav. Mařanům byl v těchto souvislostech na dvakrát polepšen a rozhojněn původní rodový erb. Mařanové však vlastnili jen několik menších majetků. Horní Lhotu a Hammer, Vlášenci, Chyšku, Paseku, Makov, Pích a Staňkovy, Markovice a Libětice. Také pár domů v Praze včetně nejstaršího ještě po **Berchtoldovi von Abenberg** tj. U Zlatého šraňku, U Salátů, ale také třeba i domy v Bystřici nad

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Pernštejnem či Kyjově a v Jindřichově Hradci. Osudy této sekundogenitury však byly velmi tragické.

Primogenitura Bohdaneckých byla v předbělohorském období nejčastěji spřízněna s rody pánů z Kolowrat, z Olbramovic, rodem Lichtenburků, z Ronova i Klinštejnů, s rodem z Říčan, z Onšova, z Chlumu, z Prudic, ale i pánů z Valdštejna, Schaffgotschů, Trčků z Lípy, Salavů, Chlumských, Slezských i z Chlumu, z Budova, z Rochova, Robenhauptů ze Suché, z Hustířan, ze Zábědovic, ze Solopisk, Wostrovských ze Skalky, z Dobrzenicz, z Nedabylic, z Bubna, z Gensdorfu, z Borovnice, z Liběchova, z Bydžína, z Proseče, z Barsteina, z Tísmic, z Nestajova, ze Zásmuk, z Nečtin, z Medonos, z Kostelce, z Leroid, Kahlen von Songerhaus, ze Zábědovic, ze Žlunic, z Dubu, z Rýzemberka, z Oppersdorfu, z Řehnic, z Šebířova, z Velnic, z Netolic, ze Sloupna, z Nebovid a mnoha a mnoha dalšími starými panskými či později i bohatšími rytířskými rody, které na spříznění s rodem Bohdaneckých vesměs majetkově i finančně vydělaly, což dílem přineslo i společenský úpadek rodu již ke konci 16. stol. Mezi drobnou šlechtou byla přízeň z rodů ze Lvové brány, ze Zapské stránky, z Karlsperka, ze Sobice, z Dřevíče a třeba z Pravětic. Nepřímo byl rod spřízněn s valnou většinou zemské šlechty, z čehož těžil zejména po svém návratu z pobělohorského exilu (Waldstein, Schaffgotsch, Straka, Dobrzensky, Morzin, Kotulínský, Lobkowitz, Wratislav aj.).

Někteří členové rodu studovali na zahraničních universitách, v Německu a Itálii a někteří jsou tam i pohřbeni (**Ulrich z Hodkova na Adršpachu**, Siena +1617). Jiní se vydávali na tzv. císařské vítací a vizitační cesty po Evropě (**Heřman Petr, Jindřich**), či na poznávací cesty a příkladně **Purkhart st.** řečený **Šraněk** takto vzal s sebou i svého malého a chudého synovce, později veleslavného pána **Adama Václava Budovce z Budova**, který byl u bohatého strýce Šraňka na výchově.

* **Bohdanecký z Polehrad (Bohdanetzky von Feldburg)** byla dvougenerační královehradecká erbovní a českobratrská rodina postříhačů Jiříka (velmi obratný obchodník a přední finančník ve městě), který byl dokonce vězněn pro víru v Praze, a jeho syna Tomáše Bohdaneckých. Jiří byl zaopatřen levoboček, syn Heřmana Petra Bohdaneckého z Hodkova. Jiřík z Polehrad byl otcem zaopatřen výchovou, v dospělosti pak dvěma domy Bohdaneckých na královehradeckém

12

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

velkém náměstí. Dnes dům U Bílého beránka a kostel sv. P. Marie a šosovním dvorcem na předměstí (dvůr byl vyňatý z dvorců svobodného Bohdaneckého popluží). Tento dvorec byl prodán městu a stal se šosem v nájmu velmi bohatých erbovních měšťanů z Polehrad. Původ a zaopatření zajistil těmto Bohdaneckým i určité postavením, které nakonec vyústilo v udělení erbů a predikátu z Polehrad (1590) s právem i nadále nosit rodné příjmení Bohdanecký. Tím však Jiřík pozbyl jakéhokoliv dalšího nároku vůči morálnímu i fyzickému dědictví po otci a jeho rodině a byl tak s dávno zesnulým otcem a jeho legitimními potomky vypořádán. Tato erbovní rodina vymřela po několika peripetiích krátce po roce 1611. Polehradští byli pochováni na hřbitově u sv. Jakuba na velkém Pražském předměstí v Hradci Králové nad Labem a dílem u sv. Ducha na Velkém náměstí.

Již dospělým pobělohorským exulantům během třicetileté války vyhořela většina exilového majetku v Göttkendorfu, a tak se část rodiny rozhodla k návratu do Čech, což iniciovali jedinci, kteří se ve švédské armádě několikrát dostali na území Čech, kde „lobbovali“ za svůj návrat. Jako poslední se z Elblagu navrátil syn **Johanna Friedricha II.** (+ p. 1648 Elblag), **Friedrich III.** Roku 1685 se tak dokonce již ovdovělý (*Salomena z Bydžína*) **Friedrich III.** (*1638 +1708), jako vzdělaná, dosud svobodná šlechtická osoba stává vrchnostenským a dědičným hraběcím rychtářem panství Kunčice-Nechanice, a to za pomoci staré přízně, hrabat **z Valdštejna**, hrabat **Schaffgotschů z Kynastu**, **Dobrzenských z Dobrzenicz**, **Březnických z Náchoda**, **Straků z Nedabylic** a dalších. Tito **Friedricha III.** postupně přijímali na svých zámcích a Schaffgotschové mu nakonec umožnili vystavět si na panství Kunčice ze zbytků kdysi rodové tvrze v Popovicích, na sousední Sobětuši, novou sídelní a dědičnou rychtu s řeznictvím a hospodou, když jinak **Friedrich III.** žil na dvorci své druhé ženy v Suché. Artefakt ze starého popovického aliančního erbů se šraňkem je pak dodnes ve zdi okolo probluzského kostela. **Friedrich III.** se pokoušel domoci starých majetků po **Purkartovi ml. z Hodkova**, a to skrze svůj druhý sňatek s **Marií Annou Magdalenou Hamzovou ze Zábědovic**, ovdovělou **Linhartovou z Vinoře**, ale tento záměr zcela zkrachoval na závěti **Rudolfa z Vinoře**, který svůj majetek odkázal Jezuitům, aby se své nevěrné manželce pomstil.

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

* Jiní „Bohdanečtí“ se v 17. stol. objevují současně a nejbliže v Pardubicích. Jistý **Jakub** a jeho rodina však žijí ve veliké bídě, ale jeho potomky lze dohledat ještě po několik následujících století. Šlo však o syna jistého Bc. et Mgr. **Kryštofa** zvaného **Mathebeus Hybskýho**, vzdělance, který po příchodu do Pardubic a Chrudimi býval zván jako **Bohdánečský -necký**, neb jeho otec **Jan Hybský** žil v Lázních Bohdaneč. **Kryštof** měl ještě bratra, Bc. **Michala Hybského-Bohdánečského**, později písaře a měšťana v Chrudimi. Od těchto „**Bohdánečských**“ se na Pardubicku odvíjela jistá rodinná linka **Matyáše, Jana a Martina**, tedy pozdějších **Bohdaneckých**, která však neměla a nemá s rodem z Hodkova díky původní rodině **Hybských** geneticky a genealogicky nic společného.

** V Kutné Hoře v roce 1585, ve svém domě naproti domu tzv. Knížecímu pak umírá jistý **Jindřich Bohdánečský** zvaný původně **Šum**, označovaný jako mydlář. Tuto postavu však doposud není možné určit. Místo, jméno a vlastnictví domu v tomto městě by sice napovídalo, že se může jednat o některého neznámého zchudlého potomka, ale protože autorem zápisu byl sám Dačický z Heslowa, jenž pány z Hodkova osobně znal, dalo by se čekat, že za jméno přiřadí predikát, či alespoň poznámku jako v jiných případech, což se nestalo. Proto i tento **Bohdanecký** bude spíše nezařazeným příslušníkem některé z rodin vystěhovaných z Lázní Bohdaneč či Bohdanče u Zruče nad Sázavou.

*** Třetí rodinou **Bohdaneckých**, která s rodem z Hodkova nemá geneticky vůbec nic společného je rodina jistého **Jakuba z Bohdanče** u Zruče nad Sázavou, člověka svobodného, erbu dubových listů, který přišel na Nové Město nad Metují jako úředník Heřmana Petra Bohdaneckého z Hodkova, jehož novoměstský dům spravoval. Tento **Jakub** se však v Novém Městě usadil a se svojí ženou **Markitou** původem z České Třebové si zakoupil hned sousední dům. V roce 1548 se stal městským důchodním písařem

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

a jeho syn **Jindřich**, kmotřenec Jindřicha Bohdaneckého z Hodkova dokonce oficiálem literátského bratrstva. Rodina od novoměstských sousedů přijala příjmení **Bohdanecký** a postupně zakupovala další a další domy v sousedství původního domu Heřmana Petra z Hodkova. Syn **Jindřicha, Václav st.**, kmotřenec Václava Bohdaneckého z Hodkova a na Teplici se stal dokonce konšelem a v roce 1620 i purkmistrem Nového Města nad Metují. Jeho mladší bratr **Jindřich ml.** však domy zase prodával. Bc. **Daniel Stramonides Bohdanecký** byl pak dokonce v roce 1604 obdařen erbem. Rodina těchto **Bohdaneckých** pak migrovala v podhůří Orlických hor a na Náchodsku a její potomci v tomto koutu Čech žijí podnes. Jedna rodinná linie pak přijala zkrácené příjmení **Bohdaský** a žije též na Novoměstsku.

.....

Do pomořanského exilu tak odešlo 10 šraňků. **Mistr Johann** se synem **Johannem Friedrichem II.** z Mirovic. Potomci **Mistra Jiřího Tychistese, Jiří ml., Jindřich II., Johann** a **Pavel** z Litoměřic, potomci **Mistra Martina Tychistese, David** a **Florián** z Tábora a jejich bratřenci z Chrudimi, **Tomáš** se synem **Šimonem**. Na dvoře v Göttkendorfu se živilo výrobou bot z kůží nakupovaných v Rusku, které prodávali ve svém měšťanském domě v Elblagu švédské armádě. Vojákem se stal **Šimon** a **Johann**, přičemž **Johann** v roce 1646 padl. V exilu zemřel **Mistr Johann, Johann Friedrich II.** a **Tomáš**.

Zpět do Čech se pak postupně navrátili tito příslušníci rodu z **Hodkova**: Po roce 1648 **Jiří ml.** se dcerou **Kateřinou**, kteří se usadili v Praze, syn **Johanna, Jindřich ml.** s dcerou **Annou**, kteří se usadili na Hruboskalsku, **Elizabeth**, dcera **Jindřicha II.** zaopatřená v Turnově, **Pavel**, který se vrátil do Litoměřic, **Šimon** usazený v Rovensku, **David** se synem **Matyášem** vrátivší se do Horažďovic, **Florián** do Klatov a nakonec jako poslední a nejmladší **Friedrich III.** s dcerou **Salomenou**, kteří se navrátili na Královehradecko. **Matyáš** se nakonec opřel o pomoc **Šimona** a na Rovensku položil základ později slavné jihočeské větvi Bohdaneckých, která vynikala profesemi lesníků na všech stupních.

15

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Všechny uvedené haluze se navrátily již za zcela jiného stavu než za jakého oni a jejich předci odcházeli, hlavně se pak vracely do zcela jiného prostředí a jen s velmi omezenými možnostmi. I tak však v zemi založili nové pošlosti Bohdaneckých. Pošlost **Litoměřickou**, **Hruboskalsko-jilemnickou**, **Jihočeskou** a **Královehradeckou**.

Královehradecká se pak příkladně vydělila na větve **Nechanicko-hrádeckou**, která se dělí na linii **Hrádeckou** s několika haluzemi, **Vídeňskou**, **Stěžerskou**, **Pražskou** a větev **Nechanickou**. Dále na větev **Nechanicko-peckovskou**, která se dělí na linii **Královehradeckou** a **Pražskou**, když i **Královehradecká** má svoji **Pražskou** haluz.

Rodová pošlost **z Hodkova** usazená na Nechanicku u Hradce Králové je pak po krvi nejstarší rodovou pošlostí. S příchodem nové doby, diametrálně odlišné od poklidných časů předbělohorských, však míra stáří pošlostí již nic neznamena. Významným pojítkem však zůstává sounáležitost k původu a s tím spojené historické atributy, morální kredit přenášený z otce na syny a jistá filozofie bytí, zakořeněná po staletí ve všech dnešních výhoncích. Nikdo ze současných Bohdaneckých rodem z Hodkova tak není přiřazován k současné úzké garnituře mediálně známé aristokracie, přestože jsou Bohdanecký historicky nejen tzv. daleko vyšší krve, ale jednoho z nejstarších původů vůbec, na čemž vůbec nic nemění fakt, že již dávno nežijí tzv. šlechtickým životem. Právě ono samotné bytí je pak tou nejvyšší hodnotou, kterou se tento rod může ve 3. tisíciletí pyšnit.

V pobělohorském období zastávali zchudlí příslušníci rodu nejčastěji místa dědičných vrchnostenských rychtářů či městských purkmistrů, radních, okresních c. k. hejtmanů, ředitelů panství či knížecích pivovarů, polesí, hajných a myslivců, ředitelů škol a učitelů, církevních hodnostářů, byli i živnostníky, ale po generace byli hlavně řeznickými mistry a šenkýři, což souviselo s původním dědičným rychtářským úřadem, který mohla původně zastávat jenom osoba šlechtického původu, či alespoň svobodného stavu, nejlépe vzdělanec s vojenskou zkušeností, kterého musel v úřadu schvalovat po dlouhá desetiletí sám panovník, či jeho komora, neb se jednalo o státního úředníka s dohledem na chod vrchnostenského úřadu, panství i samotného majitele panství či později velkostatku. Jinak se státi dědičným mladším a starším rychtářem, ať císařským,

16

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

královským či vrchnostenským nemohla, což je dosti podstatné (hraběcí rychtář = dobový ekvivalent příkladně francouzského prokurátora časů revolučních na poddanských panstvích, královský rychtář = městský v poddanských městech, starší rychtář spravoval celé panství, mladší jednotlivé vsi, podobně jako ve městě jednotlivé městské obvody – jinak části).

Rod ve své novodobé historii hrdě nežádal o jakékoliv udělení nového pobělohorského titulu, přičemž mu původní předbělohorský titul ani erb nebyl nikdy nikým upřen (!), zakázán ani zrušen. Tedy mimo sporné zákony z roku 1918 a z nichž ovšem vycházející někteří čeští historici. Erbovní znamení bylo oficiálně užito ještě v 19. století děkanem **Johanem Nepomukem Bohdaneckým rodem z Hodkova**, kanovníkem vyšehradským a při žádosti prastrýce **Ladislava** o podporu Strakovské nadace, dnes sídla vlády ČR, která vznikla paradoxně na základě odprodeje části věnných majetků Bohdaneckých na Skalském panství. Poslední existující dědictví, majetky patřící k zámku Skalka na Opočensku související s rodem **Patzalt von Adelschwung** odmítli Bohdanecký prvotně počátkem padesátých let a naposledy počátkem let 90. dvacátého století.

Bohdanecký tak dnes nevlastní žádné tradiční šlechtické majetky. Byli a jsou lékaři, vědci, doktory práv, soudci, pedagogy, inženýry, úředníky i výtvarníky, řemeslníky, státními zaměstnanci, živnostníky i dělníky atd. Dnešní generace pocházejí ze všech posledně jmenovaných pošlostí a žijí hlavně na Královéhradecku a v Praze, částečně pak na celém území Čech a v Rakousku. Některé haluze se již po generace ani fyzicky neznají, přesto alespoň dílem znají svůj původ což je velice zajímavé a vypovídající o síle rodové paměti a hrdosti i o rozlišení všech stávajících Bohdaneckých v zemi. Poslední desítka z dosavadních generací Nechanicko-peckovské pošlosti ještě zaznamenala spříznění s potomky rodů **Patzalt von Adelschwung**, **Matza von Matzen**, **Růžowsky z Růžova**, **Graf von Gräffenburg**, **Kukla von Tauenberg**, **von Fridetzky**, **Peer (of)**, **von Bükse**, ale třeba i **Smetana** původně predikátem **ze Stránky**, jehož dávní předci vlastnili jako svobodníci také jeden svobodný dvorec u Bohdaneckých Dvorů. Jihočeští Bohdanecký se pak mohou pochlubit příkladně rodem **Ritter Guolfinger von Steinsberg** atd. Vedle přízně pak vzdělaností prodchnuté rodové linie 18., 19. a počátků 20. století aktivně působily v řadách různých c. a k. organizací, ale i českého Sokola. Mezi některé

17

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

významné příbuzné se počítal třeba Dr. J. V. Šimák, slavný polárník Dr. V. Vojtěch či lékař a poslanec říšského parlamentu Dr. Adalbert Vojtěch. Mezi významné rodinné přátele pak třeba i orličtí a drhovelští Schwarzenbergové, Alois Jirásek, Bedřich Smetana či Antonín Dvořák. Rod si tak vesměs uchoval staré stavovské cítění a určitou morálku, ale jinak se již zcela zařadil do dnešní společnosti. Ne vždy správné a neucelené informace různého charakteru o rodu i jednotlivých významných členech minulosti a současnosti lze najít ve většině odborné literatury, encyklopedií, almanachů i mnoha samostatných děl a studií včetně románů, viz Skály A. Jiráska a v poslední době i různé webové stránky.

Patrně opravdu celosvětově známými příslušníky rodu však byli tito dva. Forstmeister **Josef Bohdanecký** (*1846 +1920), lesmistr panství Orlík, zakladatel světově uznávané probírkové metody lesního školství a spoluzakladatel a ředitel lesnické školy v Písku a druhou celebritou byl RNDr. **Miloslav Bohdanecký**, DrSc. (*1927 +2004), vědecký pracovník Ústavu makromolekulární chemie akademie věd ČR, odborný publicista, pedagog, laureát mnoha cen a státních ocenění, blízký spolupracovník akademika Wichterle, s nímž stál u objevu a zrodu kontaktních čoček.

Bohdanečtí původem rodu z Hodkova žili ve 20. stol. i v USA, jeden lístek je dnes i ve Švédsku, aktivně se účastnili bojů v 1. světové válce, v důstojnickém sboru c. a k. branných sil (**Antonín Maria Bohdanecký**), ale i čs. legií v Rusku, příkladně novinář **Eduard Bohdanecký**, **Vincens II**, či **Bedřich (Friedrich) Bohdanecký**. Blízká přízeň pak sloužila vesměs v důstojnickém, ale i v šikovatelském a poddůstojnickém sboru, stejně tak u K. u. K. Kriegsmarine (**Peer, Matza**). Vzdálení příbuzní posledních generací sloužili vesměs u pěchoty, někteří zběhli či byli zajati Rusy a tím se dostali také do čs. legií. Velká válka byla také jedinou, které se Bohdanecký od časů třicetileté války průkazně zúčastnil, neb až do té doby nebyli nikdy povinováni vojenskou službou. Pakliže pak sloužili, tak jen na základě dobrovolnosti a jako svobodní občané.

Přestože hrůzný kvas třicetileté války nebyl dosud plně doceněn, jsou bezpečnými Bohdaneckými rodem z Hodkova jen výše jmenované rodové pošlosti.

18

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

J. M. Bohdanecký 1985–2008 All Rights Reserved. (část. korektura Z. B. 13. 5. 2017)

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Nejmladšími mužskými výhonky Bohdaneckých rodem z Hodkova jen z Královehradecké linie Peckovské větve jsou **Jiří Filip** (*1991), **Jan Václav** (*1996) a **Kryštof** (*1997) z linie Hrádecké **Jakub** (*2005) a haluze Hrádecko-pražské **Tomáš** (*2004). (*zde a níže stav k r. 2008, pozn. Z. B.*)

Genealogickou pozůstalost a rodové knihy uchovává a zpracovává **Jiří Antonín Bohdanecký** (*1943) malíř a grafik, člen ÚVU ČR a **Jiří Marko Bohdanecký** (*1967), předseda Královehradecké společnosti Koruny České (monarchistické strany Čech, Moravy a Slezska), člen Klubu pro českou heraldiku a genealogii v Praze a předseda Společnosti vojenské historie Bataillon Königgratz Hradce Králové, heraldik, genealog a publicista, občanským povoláním úředník.

O WWW stránky se stará **Zdeněk ml. Bohdanecký** z Prahy, místopředseda Koruny České (monarchistické strany Čech, Moravy a Slezska), IT technik.

Hmotné památky na rod reprezentuje několik výše uvedených zámků, ale třeba i 20 cm vysoký zlatý mešní kalich věnovaný Heřmanem Kunešem kostelu v Markovicích z roku 1531, který jsem v odpadcích na faře ve Žlebech znovu objevil, ponechal a snad zachránil v roce 1997 a jež je z části považován za empírovou kopii. Dále se jedná o několik dochovaných pečetí a více jak 20 otisků pečetí, z nichž nejstarší pochází z polovice 14. století. Otisk pečeti příbuzných Hertenbergů, sestry Berchtolda von Abenberg, je pak datován rokem 1277. Mimo to ještě počátkem sedmdesátých let dvacátého století existovalo několik renesančních obrazů, podobizen od italských mistrů a na zámku Žleby bývaly vidět i dvě rodové korouhve. Tyto věci se však již počátkem devadesátých let nepodařilo dohledat, tzv. Černé knihy je neevidují, a tak zcela zmizely neznámo kam. Mimo výše uvedené upomíná na slavné období rodu ještě více jak 70 funerálních památek, náhrobníků, epitafií, také samostatně tesaných erbů či erbovních vývodů, dokonce i zahradních váz s erby a jiné erbovní kamenické práce. Ale také několik figurálních podobizen na náhrobních kamenech, či jedné kolorované dřevorezby rodového manželského páru z počátků 17. století, kterou jsem objevil pod nánosem sutí a haraburdí na půdě kostela v Horním Adršpachu. Dále se dochovalo několik chladných zbraní a pár kusů nábytku, když zbytek byl rozprášen po celém tehdejší Československu a je dnes vydáván za zcela jiného původu, tedy pakliže je vůbec někde k vidění.

19

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Mimo to na rod upomíná obrovské množství více či méně známých, a dokonce zcela neznámých písemností snad všech dostupných státních archivů, zahraničních archivů, hlavně Bavorska, soukromých archivů, sbírek a knihoven, odborných publikací, pramenných sběrů, několik dochovaných rodových knih i přepisů a přípisů již ztracených či zničených písemností, a to nejen z území dědičných zemí Koruny české, ale i z Bavorska a Rakouska.

Rodu **Bohdaneckých z Hodkova** dosud stále náleží červený štít, na němž zlatý šraňk o 8 špicích na třech zelených hůrkách vyrůstá, středový kůl se nepočítá (dříve 6, někdy až 10 špic). Turnýrský helm se 7 zlatými pruty (mřížkami) a zlatou šlechtickou korunkou. V klenotu zlatý šraňk na červených rozevřených orličích křídlech. Přikrývadla zlato-červená.

Šraňk – erbovní figura řazená do válečných staveb, jako reálné obranné zařízení známé již z období Říše římské. Šlo o ztesané a okované kmeny spojené prvotně jedním, posléze dvěma výklopnými trámy zavěšenými posuvným okovem s řetězem na středovém otočném kůlu. Šraňk byl pevný pro užití v hradebních náběžích či městských fortách a uličkách, nebo pohyblivý pro stejné užití, či v drobnějším provedení pro použití v poli. Měl několik funkcí. Byl vyklápěcí a vytáček. Šraňk byl rozměrů městských či hradních fortén a váhy mnoha set kilogramů. Od tohoto šraňku byl názvově odvozen tzv. turnajový šraňk, otáčecí záhrada mezi jezci i ohrada pro pěší boj, z níž se později vyvinul dnes běžně známý turniket. V žádném případě však erbovní znamení Bohdaneckých z Hodkova není žebříkem, hradní bránou, mříží či plotem, žádnou rohatinou, ale jen bojovým šraňkem. Erbovní znamení „šraňku“ pochází z německy mluvících zemí. Mimo Bohdaneckých šraňk užívali Lamingenové von Albenreuth, původně dílem a dočasně také hrabata von Hertenberg, ale i jiné rody.

V Hesensku k roku 1680 rod „von Wanbach“, stříbrný šestišpicový stylizovaný šraňk na červeném, v klenotu červeno-stříbrná orličí křídla, v Brunšvicu rod „von Hasbargen“ jehož kořeny se ovšem nacházejí v Čechách, červený osmišpicový šraňk na zlatém. R. 1534 byl císařem z neznámého důvodu změněn rodný erb bratřím z Knobelshofu (původně německá a velmi rozvětvená rodina), obdrželi blankytný štít a na něm zlatočervené šraňky, ovšem pozor, šraňky ve významu turnajových jezdeckých svodidel, nikoliv bojového šraňku, což

20

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

potvrzuje i erb z roku 1668, kde je štít jiné rodové haluze červený a na něm již jen jeden černobílý šraňk jako břevno. Velmi stylizovaný černý šraňk na stříbrném poli štítu pak užíval rod „Die Schwartzkopf“ pocházející také z oblasti Brunšvicka a příbuzný s rodem von Hasbargen.

Na území dědičných zemí Království českého žily po erbu s rodem **Bohdaneckých z Hodkova** spřízněné ještě dvě rodiny, jež byly i přízní sami sobě navzájem. Šlo o mladší větev říšských hrabat **de Hertenberg** a jejich rodovou haluz, říšské rytíře a nakonec hrabata **Lamingen von Albenreuth**. Rodinné paměti Bohdaneckých z Hodkova vždy na tyto dvě rodiny upomínaly, nikdy však konkrétně. Teprve výsledky zhruba pětileté badatelské práce osvětlily souvislost jmenovaných rodů s rodem Bohdaneckých z Hodkova a vysvětlily důvod, pro který se o vzájemném vztahu mezi Bohdaneckými zase tak mnoho nepamatovalo.

Celá historie se totiž odvíjí již od osoby **Rappota II. Grafa von Abenberg**, říšského ministeriála a nejvyššího bamberského fojta (*1130 +1173), jenž byl ženatý s paní z rozsáhlé říšské dynastie Wettinů, hraběnkou **Mathildou**, dcerou **Deda IV. Grafa von Wettin** (*16. 1. 1124) a **Berthy Gräfin von Wiprecht im Grotz und Morungen, Gräfin von Miessen**.

Hrabě Rappoto měl spolu s hraběnkou Mathildou prvorozenou dceru **Hildegardu Gräfin von Abenberg**, která však byla provdána za **Konrada Grafa von Raabs**, purkrabího norimberského. Díky hraběnce Hildegardě a její dceři se tak hrabství Abenberg většinovým podílem dostalo do rukou hrabat **von Zollern-Hohenzollern**, jejichž jedna z mladších haluzí se psala i Zollern-Hohenberg a byla spřízněna s několika rodovými haluzemi Wettinské dynastie.

Nicméně prastrýc Bohdaneckých z Hodkova, Graf Rappoto spolu s Mathildou vyženil i její wettinské věno, které se jal spravovat. Jednalo se o území zvané Burgwald s panstvími Lesnig a Colditz, které se nacházelo v trojúhelníku dnešních saských měst Lipsko, Drážďany, Chemnitz. Tyto však byly odlehlé Rappotovým zájmům, a tak je směnil s císařem Friedrichem II. Barbarossou. Císař pak měnil dál, a tak původní wettinské majetky získali znovu Wettinové,

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

konkrétně Thimo I. Graf von Wettin, což byla přímo Mathildina přízeň, a tak lze říci, že původní wettinský majetek zůstal v rukou Wettinů.

Zcela nové majetky však získal Rappoto, když od císaře obdržel neucelené území na Plavensku, konkrétně v Egerlandu a na území zvané Frais. Čili ve Falci, a tedy na dnešním Chebsku. Jinak na nepřehledném a sporném nárazníkovém území Říše a vazalského říšského území, knížecích Čech. Toto území pak bylo pod většinovou církevní správou Waldssaského kláštera a světskou správou Horní Falce. Většinovou část území tak ovládali Wettinové, falckrabí von Thubingen, dílem hrabata von Leimingen a s nimi všemožně spřízněné rody, které měly vesměs své prakořeny ve Švábsku a Bavorsku, když v Egerlandu byly usazeny jenom jednotlivé rodové haluze či linie a to ty, které byly právě spřízněny s Wettiny. Wettinové tehdy ovládali území od části Branibor, Lužice, přes Sasko, Durynsko a severní části Bavorska, tedy Frank, ale i Egerland.

Egerland jako demograficky i geograficky a tím samozřejmě i právně velmi složitě území, kde se od poloviny 12. století usadily větve hrabat von Hertenberg, hrabat von Hohenberg, hrabat von Notthaff (píšicích se dle všech možných statků v Egerlandu) a jejich rytířská služná šlechta, skýtal pro své nové lokátory mnohá bohatství. Všichni tito si pak ve svých spletitých rodových liniích byli navzájem spřízněni, a tak během 13. století se již jen podle predikátu velmi těžko určuje, kdo je vlastně jakého původu, neb když nic jiného, všechny vždy nějak spojuje krev wettinská. Tomuto příbuzenskému chaosu pak ze strany českého knížete Heinricha (Jindřicha) Przemysla sekundoval jeho vazal, urozený vladyka zvaný Hroznata, prý z rodu tzv. Janoviců, což je ovšem velmi nepravděpodobné.

Všechny německé rodiny v Egerlandu pak zcela standardně neutilizovaly původní rodové erby, natož tradiční predikáty, což jen zvyšovalo genealogický i heraldický chaos. No, a právě do tohoto pomyslného chaosu vstoupil po polovině 12. století **Rappoto II. Graf von Abenberg**, který získal území na sever od Falknova (Sokolov) které se táhlo až k saskému hradu Hartenstein a jižně od Marienbadu, přes Königswart – Kynžvart do Bavorska, skrze území Frais.

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Druhá výkladová epizoda musí začít tím, že Rappoto II. díky své dceři a díky tomu, že ani syn **Konrád Graf von Abenberg** neměl vnuka, jen vnučku **Elisabeth**, dopustil vydání rodového lenního hrabství Abenberg kompletně do rukou hrabat von Zollern-Hohenzollern. Tím, jak víme, připravil o střechu nad hlavou všechny potomky z mladší abenberské linie, tedy potomky **Friedricha II. der Held Grafa von Abenberg**. Sirotci **Sibyla, Berchtold a Hildegarda** tak byly ještě jako malé děti dány do poručnictví svých tet provdaných do rodu Hohenzollernů. Později u děvčat následoval císařský fraucimor a jejich přidružení do fraucimoru princezny Kunhuty de Hohenstauffen. Berchtolda po fraucimoru čekala rytířská služba u dvora, řádová služba, a nakonec stejně jako sestry, cesta do Čech. O nejstarší Sibylu bylo postaráno sňatkem s **Gotthardem Freiherr von Schwangau**, Berchtolda zaštiťoval řád a král Václav I., no a nejmladší **Hildegarda**, v Čechách zvaná **Hedvika**, ta byla provdána do rodu egerlandské linie hrabat von Hertenberg, když se vdala za **Heinricha Grafa von Hertenberg und zu Kinsberg und Ratsehen etc.**, neb právě ona jako nejmladší a nejchudší dítě obdržela při svém sňatku právě ono staré věno po babičce Mathildě Gräfin von Wettin. Hertenberky tak byla vítána, neb se tím jejich majetky v Egerlandu k roku 1215 notně posílily. Získali území na severovýchodě Chebska a rozptýlené majetky v jižní části země Frais, ve Smrkových horách, a tak i hrad Schönbrunn u Wunseidelu, ale i hrad Königswart u Mariánských Lázní, který ve 14. století vyženili Hohenberkové. Jediný problém byl v tom, že stejně jako Graf von Raabs a Hohenzollernové, nemohli ani Hertenberkové s majetky hraběnky Hedviky svévolně nakládat. Šlo totiž o její věno, jakousi jistinu jejího sňatku a jen výhradně její majetek, který Hedvika až do své smrti nenechala svému manželovi připsat a byla tak jedinou paní na těchto statcích. To však nevedlo tomu, aby u Falknova k roku 1265 nevystavěli Hertenberkové již třetí hrad stejného jména v pořadí. První totiž ležel daleko na Rýnu (Burg Hertenberg an Rhein), druhý, Hartenstein asi 50 km severně v Sasku, no a poslední jen 6 km od Falknova a místními byl často zván Hřebeny podle znaku, který vlál na korouhvi nad hradem.

No a teprve nyní jsme tak říkajíc u jádra věci. Hraběnka **Hedvika** totiž v rámci svého panství a své osoby pečtila znakem, který si po ztrátě Abenberku (i znak Abenberského lenního hrabství získali Zollernové, a to přestože šlo původně o rodový babenberský štít) spolu se sourozenci osvojila. Proto od roku 1227,

23

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

kdy se Hedvika stala stejně jako sestra Sibyla dvorní dámou české královny Kunhuty princezny von Stauffen, pečetila v rámci jurisdikce na svém věnném panství štítem se šraňkem. A to až do roku 1277, kdy zemřela. Její synové i vnuci pečetili tedy matčiným štítem, což byl šestišpicný jednoduchý šraňk, v očích prostého lidu hřebeny.

Vcelku složitá genealogie egerlandské linie hrabat von Hertenberg se již během konce 13. století ještě více zamotávala. Přicházela spříznění nejen s Wettiny, které Hertenberkům zanechalo užívání jmen Dedo, Thimo, Tuto, Tauto atd., ale i s Hohemberky, Homberky, tím plavenskými purkrabími a znovu Hohenzollerny. Spříznění s Wettiny pak souviselo i s Hartensteinem, neb právě ten postupně držela hrabata Thimo I., Thimo II. a jejich strýc Thimo III. von Wettin, když ten držel Hartenstein stejně jako Hertenberkové nový Hertenberg u Falknova.

Podle všeho žila **Hildegarde Gräfin von Abenberg-Hertenberg** možná i krátce po roce 1277. Po její smrti připadlo její věno jejím dědicům, což byla hrabata z Hertenbergu, bratři **Adalbert Graf von Hertenberg und Albenreuth**, **Ulrich Graf von Hertenberg und Albenreuth** a **Heinrich Graf von Hertenberg und Kinsberg** a generace jejich potomků, kteří ještě do roku 1300 ze zvyku a v rámci panství Hertenberg pečetili výhradně šraňkem. Jen šraňkem by možná pečetili i nadále, kdyby nebyli donuceni znovu přijmout nový štít. Spor o štít byl totiž nabílední, neb stejného erbu v Čechách užíval daleko významnější rod hraběte Berchtolda von Abenberg, budoucí páni z Hodkova, a protože tou dobou patřil Egerland již pod českou korunu, nebylo možné, aby měli Hertenberkové stejný štít. Díky tomu a také proto, že po smrti Hildegardy připadlo její věno jejím synům, začali Hertenberkové současně se šraňkem pečetit svým novým štítem. Bylo-li potřeba pečetit v rámci jurisdikce panství, pečetili tedy šraňkem, v případě osobní pečeti užívali nový štít, kterým byly dvě zkřížené, někdy rovnoběžné uťaté medvědí tlapy. Štít býval zlatý nebo červený a tlapy černé nebo hnědé, někdy zakrvavené a s červenou zbrojí – drápy. Tento erbovní souběh dle zachovalých pečeti a jejich otisků trval zhruba do polovice 14. století, kdy sounáležitost se šraňkem zcela pominula a Hertenberkům v Čechách zůstal již jen erb medvědíh tlap. Ten snad evokoval památku některých jejich předků s přízviskem Medvěd, nebo fakt, že často lovili medvědy.

24

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Teprve nyní je na místě zmínit, že Hildegarde Gräfin von Abenberg byla provdána za mladšího bratra [Konstantina Grafa von Hertenberg](#), jenž měl syna [Ludwiga](#) a vnuka [Konráda Ludwiga](#) (Pfanherr und Vogt zu Reichen Erwarb Burg Alt-Hertenberg 1301, Stift Vogt im Basel 1302 und Mgr. et Pontificus im Basel). Pravnukem byl [Ritter Heinrich Graf von Hertenberg-Homburg](#) (Herr von Arisorf, Burggraf im Basel) a praprapravnučkou byla [Edelheida Gräfin von Hertenberg](#) provdaná za Marscalka Grafa von Thüringen. A to byla ona starší větev Hertenbergů erbu šnečí ulity, usedlá ve Švábsku, když samotné Hertenbergy lze dohledat již k roku 1095.

Jenomže aby toho zmatku nebylo málo, objevují se ve 13. století na území Frais šlechtici říšského rytířského stavu, kteří pečtili erbem, jež ve svém červeném štítu nesl stříbrný šestišpicový šraňk. Jednalo se však jenom o vedlejší a mladší haluz Hertenbergů, která se má odvozovat od druhorozeného syna Hildegardy a Heinricha, od [Ulricha Grafa von Hertenberg](#), který spolu se starším bratrem [Adalbertem](#) držel již ve druhé polovině 13. století statek Alt-Albenreuth. Nevěda proč, ale předci Lamingenů a potomci Ulricha se v genealogické změti prvotně ztrácejí, snad proto, že jako mladší větev zůstali jenom v říšském rytířském stavu a seděli jen na malém statečku. Až teprve k roku 1390 a 1393 se nám objevují bratři [Frantz](#) a [Lipold Lamingen](#), oba seděním na Albenreuthu, jejichž pečete jsou doposud uchovány v Mnichovském archivu.

Prvotně se zdá, že tato haluzka byla spřízněna s hrabaty von Leimingen, doslova přespolečnými sousedy, snad ano, ale byla spřízněna i s několika rytířskými rody v okolí a rodem Hohemberků, od nichž počátkem 15. století převzali své tradiční rodové křestní jméno [Wolf](#). Ono [Lamingen](#) pak nejspíše nesouviselo s hrabaty Lemingen, ale spíše šlo o přízvisko některého z předků Wolfů, kterému se jako chlapci říkalo [Lammin](#), tedy skotačivé malé kůzle. Bohužel tohoto prvotního Lamingena se nedaří identifikovat, tudíž musíme vzít za vděk jenom faktem, že haluz Lamingenů -gerů byla až do poloviny 15. století usazena na statečích země Frais, tedy i panstvíčka Albenreuth v zemi Frais, kde se spojovala s naprostou většinou tamní šlechty. A až po připojení Egerlandu k Čechům i s rody jihozápadních Čech. Teprve po kališnických bouřích, kdy stál rod kupodivu dílem i na straně kališníků, obdrželi říšští rytíři od císaře Zikmunda Herzog von

25

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Luzemburg nové lenní panství chodské s centrem na Domažlicích a panství Újezd Svatého kříže. To se psal rok 1454. Dále je historie Lamingenů von Albenreuth vcelku známá, včetně velmi chybné prezentace jejich problému s nepoddajnými Chody. Málokdo však již ví, že i Lamingenové von Albenreuth roku 1600 nakonec dosáhli znovu říšského stavu svobodných pánů a roku 1678 říšského hraběcího stavu, podíleli se na stavovském povstání, byli postiženi dílčími konfiskacemi, ale že stáli i u popravy 27 českých pánů, rytířů a měšťanů (z nichž třetina byli Němci) a hlavně to, že díky tomu, že jejich šraňk byl stříbrný, nemuseli si své erbovní znamení vydržené po jejich prababičce **Hildegardě Gräfin von Abenberg** nikdy měnit. Lamingenové však během 17. století vymřeli v Čechách po meči a jen některé jejich „přeslice“ v počátcích 18. století odešli po staletích zpět do Německa. Některé však zůstaly a provdaly se do českých rodů, příkladně k Lobkowiczům atd.

Samotná hrabata z Hertenberka pak měla téměř stejný osud, jen s tím rozdílem, že jejich haluze odešly z Čech i v mužské linii do konce roku 1682, přestože se vracela ještě během celého 18. století.

Touto skutečností tak na území dědičných zemí Koruny české zůstal jen rod Bohdaneckých z Hodkova.

Výše uvedená data a dílčí texty jsou výsledkem více jak dvaceti pětileté registrace rodinných památek a současné badatelské práce, na níž se dosud podílelo více jak 30 spolupracovníků z celé Evropy. Bádání se přesto několikrát ocitlo ve slepých uličkách, díky jimž dochází k občasným větším či menším opravám. Zpracovávané výsledky jsou součástí neperiodicky připravovaného knižního vydání rodových dějin **Bohdaneckých z Hodkova**, z něhož byla sestavena tato velmi stručná rešerše. Badatelská práce tak není zdaleka uzavřena.

JMB

26

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.

J. M. Bohdanecký 1985–2008 All Rights Reserved. (část korektura Z. B. 13. 5. 2017)

BOHDANETZKY VON HOTTKOW

DAS NEUE

Dodatek: V rámci genealogické práce bylo zjištěno, že doposud jen na území České republiky jakkoli žijí či pobývají přímí potomci, respektive příslušníci níže uvedených předbělohorských zemských rodů usazených v zemi již před rokem 1616 a to přesto, že je rakouská i československá historická obec a státní aparát nechali až na vlivné výjimky vymřít a často záměrně alespoň na „papíře“, aby jakákoliv památka na monarchii a rody jež se o oba státy zasloužily daleko více než kdokoli jiný, byla zcela zašlapána v prach a tito byrokraté si mohli bez skrupulí nárokovat vše to, o co se ani vzdáleně nezasloužili a co si tak rádi doposud právem bezejmenné většiny, státních institucí na základě stále opakovaných lží přisvojují a to včetně práva vynášet soudy o tom, kdo je a kdo není tím kým je. To vše bohužel vesměs naprosto nezasvěceně a často tzv. na ideologickou objednávku či komerční poptávku trhu. Lidský život sice lze popřít, nikdy však vymazat, zakázat a jen na papíře jakkoli zrušit...

Bláha z Chotětova, Sosnovec z Vlkanova, Těmín z Těmic, Harant z Polžic, Stach z Hrádku, Šrám z Deblína, Ostrovský ze Skalky, Okrouhlický z Kněnic, Vitanovský z Vlčkovice, Škopek z Bílých Otradovic, Zilvar z Pilníkova, Jestřibský z Ryzemburka, Budkovský z Budkova, Kalinové ze Šárky a Ořecha, Klucký z Libodřic, Králové z Dobré Vody, Kukla von Tauenberg, Lidl z Lidova, Vodňanský z Uračova, Dačický z Heslova, Karel ze Swarova, Mladota ze Solopisk, Odkolek z Újezdce, Rajský z Dubnice, Strašek ze Slavkova a Vodochod, Švenda ze Švendy, Tetaur z Tetova, Tunkl z Brnička, Absolon z Ledské, Belcredi, z Bubna a Litic, Bubna z Hrádku, Czernin z Chudenic, Deym ze Stříteže, Dohalský z Dohalic, Haugwitz z Biskupic, Kinský z Vchynic, Kinský dal Borgo, Krakowský z Kolowrat, de Lamberg, Lažanský z Bukové, von Nostitz, Šlik z Holíče, ze Šternberka, z Valdštejna, z Lobkovicz, Dobrzenský z Dobrzenicz, Wratislav z Mitrowic, Záruba z Hustířan, von Trautmansdorf, von Auersberg, von Schwarzenberg, von Windisch-Grätz, Colloredo a další rody, u nichž je známa jejich existence, ale nebyly v souvislosti s genealogií Bohdaneckých prověřeny a proto zde nejsou uvedeny.

V ERBU ZLATÝ ŠRAŇK

Zkrácená rešerše o rodu pánů Bohdaneckých z Hodkova na území dědičných zemí Koruny české etc.